

Forfatter: Rahbek, Karen Margrete

Titel: BREV TIL: Mynster, Jakob Peter FRA: Rahbek, Karen Margrete (1807-12-11)

Citation: Rahbek, Karen Margrete: "BREV TIL: Mynster, Jakob Peter FRA: Rahbek, Karen Margrete (1807-12-11)", i *Breve fra J.P. Mynster*, Gyldendalske Baghaudling (F. Hegel), s. 279. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-001991707-000-shoot-L0019917070000170.pdf> (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Breve fra J.P. Mynster

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

d. 11te Decbr. 1807.

Jeg vil haabe, at jeg, i den skrivtlige Passiar, jeg forleden Dag førte med Dem, fik sagt Dem min Mening om Deres paatænkte Forflytning til Kjøbenhavn; men skulde jeg — hvilket ikke er mig uligt — have forklaret mig uforstaaeligt eller dumt, saa vil jeg nu sige Dem, at jeg er meget roelig ved hvad De beslutter, og meget tilbøielig til at troe, at De meget bedre veed hvad De gjør, end jeg veed hvad jeg siger. Det gjør mig rigtignok ondt for Deres Menighed, naar den engang skal miste Dem, thi jeg begriber ikke, hvorledes den ikke skulde tabe uendelig meget ved ethvert Bytte, og jeg vil oprigtig tilstaae Dem, at jeg holder meget mere af den lille Bondemasse, De nu virker paa, end det langt større Auditorium — hvilket jeg ingenlunde misunder Dem — De vilde faae i Khvn., for hvilket De vel sagtens vilde kunne tale om mange Ting, der ligge Dem paa Hiertet, og som De nu maae tie med, men som dog neppe — dette vover jeg at bestemme, da jeg kiender Kjøbenhavnerne — ville tage Deres Ord saa s. 280samvittighedsfulde til Hierte, som den største Deel af Deres Bønder dog nok gjøre. Desuden begriber jeg ikke, hvorfor det Meget, De vistnok har at sige, absolut skal siges fra Prædikestolen, og hvorfor De ikke ogsaa, og ligesaa godt, kan tale til Kjøbenhavnerne fra Spiellerup; der gives jo Noget, som kaldes Bogtrykkerkonsten, ved hvis Hielp Kjøbenhavnerne — som for det Meste rigtignok kunne læse, og ere bedre forsynede med Øine end med Øren — lettelig kunne faae Deres Tanker at vide. Men, som sagt, jeg tvivler ingenlunde paa, at De jo nok veed hvad De gjør, og vil heller ikke bringe min Leede for Khvn. med i Spillet, da det jo ikke er mig, men Dem, det giælder om. De kunde ogsaa let komme til at bebreide mig, som Pavels Rahbek, at jeg miskiendte Khvn., da jeg dog holder den for den klogeste Bye i Kongen af Danmarks Riger og Lande, endskiøndt jeg alligevel heller vil boe i enhver anden nok saa dum Bye. — Bliv nu ikke vred for min Ondskab imod Khvn.; den er dog ikke saa slem som Deres Ondskab imod mine gode Venner, de Engelske. Disse samme gode Venner have forresten ikke viist dem alt for venskabelige ved at tage en stor Deel af mine bedste Musikalier — ventelig til Indpakning — ; dersom det imidlertid er Hulse, der har brugt dem, saa skal de være ham vel undte. Derimod under jeg ikke Ilden, eller Tyvene, alle de Bøger, jeg mistede i det dumme Khvn., og som vist vare blevne i bedre Behold paa det kloge Bakkehuus. Jeg opdager hver Dag nye Tab, og ærgrer mig over, at Bøgerne ikke blev herude.

23 Febr. 1808.

——Saa meget fik De om mine Eabinets-Sager^{*)}. Nu har jeg skiænket Thee, og kommer nu igien for at klynke lidt, og haaber, at De vil være en god, medlidendes Onkel. Jeg har rigtig været dygtig syg og udstaaet meget Ondt i den s. 281Klinger, det har været i denne Tid. I Søndags var jeg ikke i Byen til Giøgleriet^{*)}, og er ogsaa vis paa, jeg vilde have hentet mig en svær Forkiølse, hvis jeg var taget derind; men jeg leed vel saa meget Ondt herude, thi jeg var den hele Dag inderlig bedrøvet over, at have gjort Rahbek imod ved at blive hiemme. Jeg blev da ikke glad og roelig, før han kom hiem, og saae mildt til mig; men for at være vis paa, at han skulde gjøre det, havde jeg ogsaa skrevet et Kiærestebrev, som jeg fik sendt ind til ham. Det koster mig ofte fim eet Ord, naar der er det allermindste iveien, og da jeg gjerne giver mange, mange Ord for at saae min kiære Rahbek saa god og sød, som han kan være, saa vare vore smaae Uenigheder altid kun meget kort. Jeg vil altid saa gjerne være den, der først beder om Forladelse, og naar jeg undertiden udsætter det en kort Tid, saa er det blot for at have den Glæde at see, hvor meget det er ham om om at gjøre, at faae mig god igien. Jeg vil derfor ogsaa raade Dem, at De, naar De givter Dem, tager en Kone, som ikke er enig med Dem i alle Ting, thi saa maae De undvære den Fornøielse; men De maae nok tage En, der er ligesaa villig til at bede om Forladelse, som jeg. Dog det behøver jeg ikke at bede Dem om, thi da De kalder mig en „fortræffelig Niece“, kan jeg jo ikke tvivle om, at jeg bliver Mynsteret for Deres tilkommende Kone — hvad de indvortes Egenstaber angaaer; thi iøvrigt protesterer jeg meget imod nogen Liighed med mig, thi jeg vil have en kiøn Tante, og ikke saadant et Skelet, som jeg er. — Nu kom jeg da fra „Klynkeriet“ til min tilkommende Tante, der — ifald hun ikke bliver efter mit Sind — rigtignok vil kunne give mig Anledning nok til Klynk; men da jeg ikke vil anticipere, saa vil jeg forlade den Materie. Derimod vil jeg fortælle Dem, at det brænder raskt i min Kakkellovn, og at jeg i Gaar fik godt tørt Brænde, som jeg vil ønske, jeg maae kunne bruge s. 282i Fred og Roe, og ikke behøve til at stege Stege til Franskmandene ved. Rahbek forskrækker mig nu meget med den franske Indqvartering, som han anseer for uundgaaelig. Blaagaard og Skydebanen blive nu indrettede til Lazarether, og paa Vesterbroe har de allerede faaet Ordre om Indqvarteringen, saa det varer nok ikke længe, før Commissarierne indfinde sig paa Bakkehuset, og opdage, at der er saa meget Staldrum, hvilket nok bliver vor Ulykke. Rahbek spurgte mig i Middags, om vi ikke skulde foresætte os at drille de Franske, naar de kommer, med ikke at tale andet end Engelsk, og jeg samtykkede strax heri, da jeg selv iforveien har havt den Idee; men jeg er bange for, at han ikke holder Ord, da han meget heller taler Fransk, ligesom jeg meget heller taler Engelsk. Forresten er han selv en ganske god Dispatriot i denne Tid, og har i Gaar gjort mig den store Glæde, at kiøbe en af de smukke engelske Hatte, som kun koste 15 &. og see ud som Hatte til 7—8 Rdlr. Men jeg veed nok, at han ikke længe vil see »fine English« ud med sin Hat, da han entrerer i altfor skammelige Entrader med sine Hatte (Er Dette Harhoff^{*)} for Dem?). — Men hvad nu de franske Tropper angaaer, saa har jeg faaet et lille Haab om, at der kan komme Spaniere med; — derfor skal jeg rigtig igien beflitte mig paa spanskAlvidenhed, og have det Lexicon frem, jeg fik af Dem. Jeg har nemlig faaet en Hilsen fra en god Ven, jeg har, som er i spanskTjeneste, at han maaskee kommer hertil. Han er Adjutant hos Marquis de Romana, som commanderer Armeen ved Elben; forresten er det en Vestindianer af Fødsel, men af en irlandsk Familie, og et i alle Henseender elskværdigt og lykkeligt ungt Menneske. Jeg vidste ikke Andet, end at han var i Skotland, hvor han for faa Aar siden reiste hen, for at lægge sig efter Agerdyrking; men

derfra var han reist til Spanien for at besøge en riig Onkel, og der er den militaire Flyvelyst s. 283kommet over ham, saa han er gaaet i hans catholske Majestæts Tieneste, endskiøndt han kunde leve uafhængig, hvor han vilde, da han har en meget betydelig Formue. Jeg har kiendt ham, fra han var en halvvoxen Dreng; jeg blev saa glad og forundret, da Koes, der havde talt med ham i Hamburg, bragte mig en Hilsen fra ham.

—
9de April 1808.

— Jeg fik i Gaar et Brev fra den store Ole — som var et Svar paa et Brev min Sygdom vedkommende, hvilket han ved Hufe havde opfordret mig til at skrive — hvori der stod noget Fornuftigt, men som dog forresten indeholdt den gamle Lære, som man altid prædiker for mig, og som gaaer ud paa, at jeg maae være en Philister, dersom jeg vil befinde mig vel. Imidlertid, hvis dette er den eneste Maade til min muelige Helbredelse, saa er det min Beslutning, ikke at ville helbredes; men jeg troer forresten, at den Beslutning er overflødig, da det sikkert er umueligt, at jeg kan udholde den Cuur, han foreskriver mig. — Jøvrigt er jeg dog rørt over den store Ole, thi han mener mig det sikkert godt. —

Jeg kunde have megen Lyst til at opvarte Dem med et Cabinets-Stykke; men det vilde igien falde lidt i det Ondskabsfulde. Men kan man da andet end blive ondskabsfuld, naar man har saa megen Ærgrelse, og kan man lade være at ærgre sig, naar man hører saa megen ærgerlig Snak, som man hører nuomstunder, da Folk hverken veed, hvad de vil frygte eller haabe. Folk er dog rigtignok meget besynderlig indrettede, og kun nogenledes rimelige i deres Fordringer, naar — som min Faders Kokkepige sagde — „Jldkaverne dandse om „Ørnene" paa dem". Dette fik nu saa at være, naar blot ikke Ordet: Folk indbefattede saa Mangfoldige, af hvilke man har Ret til at forlange mere Rimelighed. De veed nok, at jeg ikke holder mig selv for saa rar; men da jeg dog langt fra ikke er saa gal, som jeg kunde være, og jeg desuden har det Vidnesbyrd af Rahbek, at jeg er „en flink Kone i Krig", saa tør jeg dog s. 284nok ærgre mig lidt over Andre. Fremfor alt kan jeg ikke andel end ærgre mig over den forfærdelige Længsel efter Fred, som dog i Grunden er en meget dispatriotisk Længsel, da Øieblikket dog ustridigen nu er forhaanden, da vi maae ønske Krig, som den eneste Cuur, vi have tilbage at forsøge, hvorefter vi enten maae komme os tilgavn, eller reent gaae til Grunde, hvilket Sidste — hvor sørgeligt det end var — dog altid var ligesaa godt, som den nærværende høist unaturlige Forfatning, vi ere i. Dette tør jeg nok sige til Dem; thi om De endog har noget at indvende, saa faaer jeg af Deres Indvendinger ingen Aarsag til at ærgre mig, som jeg gjør, naar jeg disputerer med Andre derom. — Jfior sagde man: havde vi bare vore Tropper herovre paa Siælland! og nu, da man har dem, er man dog lige forsagt — og hvorfor? fordi vi ikke har de Franske her. —

Sept. 1808.

— Nu maae jeg først give Dem Beskeed om Deres hebraiske Afhandling. Jeg var i Byen den omtalte Søndag, men traf ikke Schul hiemme, uagtet jeg tvende Gange søgte ham. Nu derimod har jeg skriftlig afgjort Sagen med ham, og han har lovet mig de 30 Exemplarer, trykte paa peent Postpapiir. Der har været nogen Standsning i Trykningen: men nu har man lovet mig, at det skal gaae hurtigere. — Jeg maae dog fortælle nogen Løier om Hufes Correcturlæsning. Han havde rettet „Zoraster" til „Zoroaster", men blev siden meget forskrækket derover, og gjorde det om igien; men nu har han igien forandret det til Zoroaster, efter at have confereret med Rahbek, der ligesom jeg synes, at man ikke skal bryde sig om den moderne Alvidenhed (som det vel sagtens er hos Dem), at vide alle de Maader, paa hvilke man kan omskrive, eller forqvakle et Navn. Skulde De nu ville anlægge en Proces imod Hufe, saa agter jeg at føre hans Sag, men indtil videre raader jeg Dem, herefter at give Zoroaster hans s. 285rigtige Navn: Zerduscht, hvorved de vil spare Huferne megen Ængstelse.

— Nu kan jeg ikke udsætte at fortælle Dem, at jeg, uagtet Skildvagterne og de Kartætsk-ladte Kanoner paa Holmen — hvilke den store Ole haabede vilde hindre al suspect Adgang til Spaniolerne — virkelig har tilbragt to Timer forleden Middag blandt mine kiære Landsmænd. Jeg kan ikke beskrive Dem, hvor interessant det var mig at gaae imellem alle disse fremmede Mennesker; det var mig virkelig, som om jeg var landet paa en spansk Kyst, thi paa Material-Forvalteren og Skildvagterne nær — som jeg naturligviis ikke lagde videre Mærke til — var der ikke et eneste dansk Menneske uden min gamle Skrivemester, min Søster og jeg, men derimod vist et Par Tusinde Spaniere, alle saa muntre og lystige, at jeg reent glemte, at det var Fanger. Jeg glemte reent den brændende Hede paa Nye-Holm, hvor De nok veed, man ikke finder nogen Skygge; men jeg maae dog til Ære for Sandheden tilstaae, at mine Landsmænd — i det Mindste de, jeg har taget i Øiesyn — ikke ere saa deilige, som min Phantasie har malet mig dem. Vistnok er der enkelte høist interessante Physiognomier iblandt dem, men der er dog mange flere, som ere umaadelig stygge, og tilsammen kunde jeg af Hiertet ønske dem blot et lille Gran af mine Venner: de Engelskes Orden, som de desværre trænge høiligen til. Jeg fandt mig rigtignok i Meget, som forresten ganske strider imod min Natur, men jeg fandt dog ikke Drivt til at entere i nogen rigtig Entrade med dem, og ansaae det tilsidst for min Pligt at forføie mig ud af den spanske Athmosphære, da jeg ikke holdt det for umueligt, at den kunde være noget uretfærdig, og altsaa ikke raadelig at indaande. Men hvad der lod mig glemme alt det Ubehagelige, var en sød lille Dreng ved Navn Pipi, eller egentlig Periquito ☺: lille Peter, hvis Nydelighed jeg ikke er istand til at beskrive, som den fortæner. Jeg kunde have Lyst til at fortælle Dem Alt, hvad vi talte med ham om, i den Times Tid, vi spadserede sammen. Vi kunde ikke noksom s. 286undre os over, at et Barn paa syv Aar kan tale saa nydeligt

for sig paa to saa høist forskjellige Sprog; thi i Begyndelsen gav han mig bestandig danske Svar paa mine spanske Spørgsmaal, og sagde meget galant, at han meente, jeg, da jeg var Dansk, helst vilde, han skulde tale Dansk med mig. Jeg forsikkrede ham da, at jeg netop ønskede det Modsatte, og fra det Øieblik kom hans lille spanske Mund saaledes til at løbe, at jeg undertiden havde ondt nok ved at forstaae ham, og ved, saa hurtig som han taledede, at oversætte det for min Søster og Hr. Ring (min Skrivemester, som er i Huset hos Capt. Grove, Eqvipagemesteren paa Holmen, og ved hvis Indflydelse jeg fik Adgang til Landsmændene). — —

I dette Øieblik bragte Fodposten mig et vist Brev, som De nok kiender, og som jeg har slugt med Glæde. De maae ikke roese mine elendige Breve saa meget; nei! De skriver herlige Breve, og jeg skammer mig over min Dumhed, at jeg ikke kan lære noget af Dem, uagtet jeg nu har corresponderet saa længe med Dem. Men omendskiøndt jeg ikke har lært at skrive Breve af Dem, saa veed jeg, at jeg har lært det, der er meget bedre, hvorfor jeg ogsaa altid skal være taknemmelig. — De tænker paa mig med den reneste Glæde — skriver De — og indeslutter mig i Deres varmeste Ønsker. Nu! saa vil jeg ogsaa fremdeles stræbe efter at gjøre Dem Glæde, og heller ikke dølgge Dem, at jeg paa nogen Tid har følt mig mere værdig dertil; jeg er virkelig — jeg maae jo gierne roese mig for Dem — nu saa temmelig roelig, god og taalmodig.

Deres
K. M. R.